

## **Vastaus kirjalliseen kysymykseen translain etenemisestä**

### **Eduskunnan puhemiehelle**

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Bella Forsgrénin /vihr ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 230/2021 vp:

Miten hallitus varmistaa, että translain uudistus etenee aikataulussa ja lasten oikeudet huomioiden ja  
miten hallitus aikoo parantaa tiedonkulun avoimuutta kyseisen lain valmistelussa?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Sosiaali- ja terveysministeriössä on huomioitu Suomen kansainvälisiltä ihmisoikeuselimiltä saatamat huomautukset translakiin kohdistuvista muutostarpeista. Hallitusohjelman mukaisena tavoitteena on translainsäädännön muuttaminen korostaen itsemääräämisoikeutta ja torjuen oikeudenloukkauksia.

Translainsäädännön uudistamisen esivalmistelua varten asetettiin 16.4.2019 virkamiestyöryhmä, jonka tehtävänä oli muotoilla ja ehdottaa vaihtoehtoisia sääntelymalleja sukupuolivähemmistöjen oikeudellisen aseman kehittämiseksi ja mahdollista hallituksen esitystä varten. Hallituksen tasarvo-ohjelmassa listatut toimenpiteet, joilla tähdätään transihmisten perus- ja ihmisoikeuksien vahvistamiseen löytyvät ehdotuksina myös tammikuussa 2020 valmistuneesta esiraportista, jonka laati edellä mainittu translainsäädännön uudistamisen virkamiestyöryhmä.

Hallituksen lainsäädäntöohjelmassa oli tavoitteena, että translainsäädännön muutostarpeista olisi annettu hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2020 aikana. Valitettavasti Covid-19-pandemian leviämisen hillitsemiseen liittyvät lainsäädännön muutostarpeet sekä suositus- ja ohjeistustyö ovat kuluvan vuoden aikana vieneet ison osan sosiaali- ja terveysministeriön lainsäädäntöresursseista, eikä uudistusta ole vielä saatu eduskunnan käsiteltäväksi.

Seuraavaksi tarkoituksena on asettaa laajapohjainen työryhmäkokoonpano valmistelemaan varsinaisia lainsäädäntömuutoksia. Asetettava ryhmä laatii päätöksentekoa varten tarvittavat lainsäädännölliset ehdotukset sukupuolivähemmistöihin kuuluvien henkilöiden aseman ja oikeuksien järjestämiseksi hallitusohjelman mukaisesti sekä edellä mainitun translain uudistamistarpeita kartoittaneen virkamiestyöryhmän raportin pohjalta.

Laajapohjaisen työryhmäkokoonpanon nimeämispyynnöt on lähetetty eri sidosryhmille ja ryhmä pyritään asettamaan toukokuussa 2021. Ryhmäkokoonpanon työskentelystä viestitään aktiivisesti ja työskentelyyn osallistetaan laajasti.

Tarkentuneen hallituksen lainsäädäntöohjelman mukaisesti uuden, perus- ja ihmisoikeuksia kunnioittavan, translainsäädännön olisi tarkoitus tulla voimaan vuoden 2022 aikana.

Helsingissä 5.5.2021

Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru